

Національний університет "Києво-Могилянська Академія"

кафедра літературознавства

НАЗВА ДИСЦИПЛІНИ: **гендерний дискурс українського модернізму**

1. Нормативні навчальні дисципліни та практика.

1.1. Нормативні навчальні дисципліни

ВИКЛАДАЧ: Агеєва Віра Павлівна, доктор філологічних наук, професор.

E-mail: v.ahieva@ukma.edu.ua

ЗАГАЛЬНЕ НАВАНТАЖЕННЯ:

Заняття в аудиторії: 42 год.

Самостійна робота слухачів курсу: 78 год.

Форма підсумкового оцінювання: екзамен.

Зміст

Вступ

1. Розподіл навчального часу за темами
2. Перелік тем та зміст лекцій і семінарських занять
3. Рекомендована література
4. Організація самостійної роботи студента
 - теми рефератів
 - матеріал, що виноситься на самостійне вивчення
5. Індивідуально-консультативна робота викладача
6. Методики активізації процесу навчання
7. Організація поточного і підсумкового контролю та оцінювання знань
 - 7.1 Організація поточного контролю та принципи оцінювання на іспиті
 - 7.2 Перелік питань, що охоплюють зміст програми та виносяться на іспит
 - 7.3 Зразок екзаменаційного білета

ВСТУП

Мета опанування дисципліни - формування уявлень про значення гендерної складової у дискурсі європейського модернізму, процеси модернізації української літератури в контексті гендерної та феміністичної проблематики.

Завдання дисципліни : розкрити закономірності художньої реалізації гендерного дискурсу у зв'язку з різними культурно-історичними та стильовими періодами; з'ясувати специфіку хаарктеротворення у контексті модернізації понять фемінності / маскулінності; простежити теоретичні засади гендерного літературознавства упродовж ХХ століття, зокрема концепції В.Вулф, С.де Бовуар, К.Мілет, Е.Шовалтер тощо.

Предмет дисципліни - творчість українських письменників-модерністів, котрі найбільше акцентували гендерні аспекти культури, простеження становлення і розвитку мистецької традиції, аналіз образу нової жінки в текстах Ольги Кобилянської, Лесі Українки, Володимира Винниченка, Віктора Домонтовича, Ірини Вільде, у сучасному вітчизняному письменстві.

Взаємозв'язок дисципліни з іншими дисциплінами навчального плану. Гендерне літературознавство є важливою складовою постструктуралістської теорії, зокрема

нового історизму, вияскравлює нерозривний взаємозв'язок формального та проблемно-змістового аналізу тексту, рівнів характеротворення, психологічного аналізу, композиції, художньої мови. Цей курс сприяє осмисленню зв'язків літературної теорії та історії літератури, впливу соціологічних, психологічних, психоаналітичних методів на аналіз художнього тексту.

Перелік знань і умінь, яких набуде студент після опанування даної дисципліни.

Студент має знати і вміти:

- знати теоретичні засади розвитку феміністичного та гендерного літературознавства;
- вирізняти етапи становлення гендерної теорії в ХХ столітті;
- уміти інтерпретувати гендерні аспекти художнього тексту;
- ці знання та вміння сприятимуть подоланню гендерних стереотипів у культурі та суспільстві.

Сфера реалізації набутих знань і умінь у майбутній професії.

У практичній професійній діяльності, в педагогічній роботі, наукових літературознавчих дослідженнях.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ, МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ І ФОРМИ ОЦІНЮВАННЯ

Результати навчання	Методи викладання і навчання	Форми оцінювання
ПРН-7. Оцінювати методи дослідження гендерного дискурсу художнього твору, зокрема аксіологічних настанов персонажів та автора.	Лекційні заняття. Індивідуальні відповіді та групове обговорення на семінарських заняттях	Поточний контроль.
ПРН-8. Характеризувати теоретичні концепції та поняття гендерного літературознавства, зокрема розрізняти феміністичні та маскуліні студії, феміністичну критику та гінокритику	Лекційні заняття. Індивідуальні відповіді та групове обговорення на семінарських заняттях.	Поточний контроль. Індивідуальне завдання.
ПРН-9. Уміти аналізувати рівні структури прозового тексту, зокрема аксіологію, хронотоп, мовний рівень, з урахуванням маркерів гендерних оцінок, уявлень про гегемонію й підпорядкованість	Лекційні заняття. Індивідуальні відповіді та групове обговорення на семінарах	Поточний контроль.
ПРН-13. Виробити навички до вирізнення сексистських, нетолерантних висловлювань, понять, уміти редагувати текст, усуваючи твердження, що сприяють збереженню гендерної нерівності.	Індивідуальні відповіді та групове обговорення на заняттях, зіставлення інтерпретацій тексту	Поточний контроль. Обговорення доповіді на семінарі
ПРН-14. Уміти поєднувати дослідницькі підходи, зорієнтовані на аналіз ідеологічного рівня тексту, зокрема гендерний інструментарій, з аналізом проблем художньої мови, стилю	Лекційні заняття. Індивідуальні відповіді та групове обговорення.	Поточний контроль.
ПРН-15. Постійно тримати в полі зору статус гендерного літературознавства як дисципліни, пов'язаної з напрацюваннями	Лекційні заняття. Колоквіум	Поточний контроль. Індивідуальне завдання.

<p>філософії та культурної антропології, зокрема уміти деконструювати патріархальні моделі, явлені у християнстві.</p>		
<p>ПРН-16. Використовувати вміння інтерпретувати риторичні засоби й прийоми у художніх та небелетристичних текстах для виявлення та деконструкції пропаганди патріархальних, антиліберальних цінностей.</p>	<p>Індивідуальні відповіді та групове обговорення на диспуті</p>	<p>Поточний контроль. Контрольна робота.</p>

1. Розподіл навчального часу за темами

Тема 1. Теоретичні засади гендерного літературознавства: 4 години лекцій (лекції 1, 2) та 4 години семінарських занять (семінари 1, 2).

Тема 2. Становлення традиції у літературі XIX – початку XX століття. 4 години лекцій (лекції 3 – 4) та 4 години семінарських занять (семінари 3 – 4).

Тема 3. Гендерні аспекти українського модернізму: 18 годин лекцій (лекції 5-14) та 6 годин семінарських занять (семінари 5 – 7)

2. ПЕРЕЛІК ТЕМ ТА ЗМІСТ ЛЕКЦІЙ І СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Тема 1. Теоретичні засади гендерного літературознавства

ЛЕКЦІЯ 1 Гендерна інтерпретація тексту. Жінка як Інша в екзистенціалістських концепціях С. де Бовуар. "Друга стаття". Гінокритика і феміністична критика. Французька (Ю.Крістева, Г.Сіксу, Л.Ірігарей) та американська (Е.Шовалтер, С.Гілберт, С.Губар) школи.

Література

Співак Г.Ч. В інших світах. – К., 2006. – С.157 – 187.

Павличко С. Фемінізм. – В кн.: С.Павличко. Фемінізм. – К., 2002. – С.155-166.

ЛЕКЦІЯ 2 Гендер та ідентичність. В.Вулф. К.Мілет. Дж.Батлер. Стаття і гендер. Гендер як культурно сконструйоване поняття. Формування класичного канону і проблеми гендерної ідентичності.

Література

Философская мысль Франции XX века.-Томск, 1998. – С.278-288.

Крістева Ю. Самі собі чужі. – К., – 2004. – С.7-122.

Семінар 1 Школи і напрями в гендерному літературознавстві

1. Концепція "другої статі" у Сімони де Бовуар.
2. Гінокритика й феміністична критика в концепції Е.Шовалтер.
3. Гендерні та психоаналітичні студії.
- 4.Жінки-письменниці і класичний канон: інтерпретація В.Вулф.

Семінар 2 Гендерні підходи до інтерпретації Біблії

1. Проблема жіночого голосу в Біблії.
2. Біблія і досвід патріархального суспільства.
3. Інтерпретація Біблії Юлією Крістевою.

Тема 2 Становлення традиції у літературі XIX – початку XX століття

ЛЕКЦІЯ 3 Марко Вовчок в українській феміністичній традиції. "Жоржсандизм" у літературі XIX століття. Жіночий голос в оповідній структурі "Народних оповідань". Повість "Три долі" – проблема жіночого самоствердження. Роман "Жива душа": бунт проти ангела домашнього вогнища.

Література

Павличко С. Канон класиків як поле гендерної боротьби. – В кн.: Павличко С. Фемінізм. – С.213-218.

Три доли: Марко Вовчок в українській, російській та французькій літературі. – К., 2002. – С.201-222, 297-366.

Семінар 3 Емансипаційні мотиви у прозі Марка Вовчка

1. Десакралізація патріархальної жіночності (повість "Три сестри", роман "Жива душа").
2. Проблема жіночої самореалізації в романі "В глушині".
3. "Три доли": особливості психологічного аналізу.
4. Марко Вовчок і Жорж Санд. Творчі й біографічні аспекти.

ЛЕКЦІЯ 4 Руйнування патріархальних цінностей в українському модернізмі. Проблема морального релятивізму. Десакралізація образу матері. Зміна родинних структур і стосунків батьків та дітей. Концепція "чесності з собою" у В.Винниченка.

Література

Панченко В. Будинок з химерами. – Кіровоград. – 1998. – 272 с.

Семінар 4 Гендерні аспекти прози Володимира Винниченка

1. Проблема батьківства у романі "Записки Кирпатого Мефістофеля".
2. Реабілітація тілесності .
3. Проблема розпаду патріархальної родини.

Тема 3 Гендерні аспекти українського модернізму

ЛЕКЦІЯ 5 Автобіографізм жіночої прози. Епістолярна спадщина Лесі Українки як фрагмент творчої автобіографії. Мемуарний роман Уляни Кравченко "Хризантеми". Спогади Наталі Романович-Ткаченко. "Щоденник" Марії Башкирцевої і проблема жіночого нарцисизму.

Література

Autobiographical Theory. –

<http://www.kristisiegel.com/theory.#Autobiographical%20Theory>

Автоінтерпретація. Сборник статей под ред. А.Муратова. – СПб., из-во Санкт-Петербургского университета. – 1998.

ЛЕКЦІЯ 6 Сильна жінка Ольги Кобилянської. Опозиція сильна жінка / слабкий чоловік ("Через кладку", "У неділю рано..."). "Природна" емансипантка ("Некультурна"). Жінка чи людина: складність непатріархальної самоідентифікації. Шлях до себе через творчість. Жіночий погляд на природу: "Битва", "Природа", "Некультурна". Естетика діонісійського дійства в "Природі". Жінка між природою і культурою.

Література

Павличко С. Теорія літератури. – К. – 2002. – С.68-77.

Агеєва В. Жіночий простір. – К. – 2003. – С.171-186.

Семінар 5 Феміністичний дискурс прози Ольги Кобилянської.

1. Жіночий мазохізм ("Покора", "Царівна").
2. Жіноча самопожертва: повість "Людина".
3. Проблеми жіночої ідентичності в "Щоденнику" та листуванні О.Кобилянської.

4. Наталка Верковичівна: становлення жінки в чоловічому світі.

ЛЕКЦІЯ 7 Проблема становлення жінки-митця у драматургії Лесі Українки. “Блакитна троянда”: вікторіанська мораль і жіноче божевілля. Істерія як “хвороба дочки”. Репрезентація автобіографічного начала в драмі “Блакитна троянда”.

Література

Showalter E. Sexual Anarchu. Gender and Culture at the Fin de Siecle. – London. – Virago. – 1996. – P.24-120.

ЛЕКЦІЯ 8 Історіософія і гендер. Перепрочитання основоположних міфів і світових сюжетів з точки зору жінки в драматургії Лесі Українки. Дон Жуан, Ізоolda, Касандра. Деконструкція й пародіювання куртуазного дискурсу й культу прекрасної дами в “Осінній казці”. Феміністичні мотиви у прозі Лесі Українки.

Література

Жижек С. Метастази насолоди. – К., Альтернативи. – 2000. – С.79-98.

Семінар 6 Драматургія Лесі Українки і модерні філософські течії рубежу ХІХ – ХХ століть.

1. Інтерпретація ніцшеанських мотивів у творчості Лесі Українки.
2. “Камінний господар” у контексті класичних версій образу дон Жуана.
3. “Ізоolda Білорука” як версія світового сюжету.
4. Мотив містичного кохання в драматичному діалозі “Айша та Мохаммед”.

ЛЕКЦІЯ 9 Проблема комунікативного розриву у драматичній поемі “Кассандра”. Опозиція меча / веретена. Людина у боротьбі з фатумом. Сила богів і сила протистояння богам. “Людина слова” проти “людини діла”.

Література

Агеєва В. Поетеса зламу століть. – К., Либідь. – 1999. – С.133-177.

ЛЕКЦІЯ 10 Модерністська реінтерпретація християнства у творчості Лесі Українки. “Одержима”. Жінка і проблема рівності перед Богом. Між буквою й духом християнства: “Йоганна, жінка Хусова”.

Література

Забужко О. Notre Dame d’Ukraine: Українка в конфлікті міфологій. – К., Факт. – 2007. – С.84-95, 161-216.

ЛЕКЦІЯ 11 Жінка-митець. Самоствердження нешеренгової жінки. “Бути самій собі ціллю”. О.Кобилянська. “Царівна”. Л.Старицька-Черняхівська. “Крила”. Мотив Сафо в українському модернізмі. Жінка-митець та гендерна ідентифікація Музи.

Література

Вулф В. Власний простір. – К., 1999. – 110с.

ЛЕКЦІЯ 12 Жіночий простір. Табуйованість певних топосів для жінки. Гінекей. Приватний і публічний простір. Жінка-чужинка. Межі табуйованого простору в різних національних культурах (“Йоганна, жінка Хусова”, “Бояриня”, “Камінний господар”, “Касандра” Лесі Українки).

Література

Шліпченко С. Гендер: погляд з архітектурної перспективи. – У кн.: Гендер і культура. Упор. В.Агеєва, С.Оксамитна. – К., Факт.- 2000. С.121-130.

ЛЕКЦІЯ 13 Реабілітація тілесності в модерній літературі. Опозиція раціонального / тілесного та активного / пасивного. Непослідовність відображення чоловічої й жіночої чуттєвості у літературі XIX століття. Жіноче тіло з погляду чоловіка: модель І.Нечуя-Левицького. Руйнування стереотипу "природної" краси: В.Винниченко, В.Підмогильний. Жінка у дзеркалі. Проблема насильства.

Література

Павличко С. Насильство як метафора (Дискурс насильства в українській літературі). – В кн.: Павличко С. Теорія літератури. – К. – 2002. – С.589-595.

Мілет К. Сексуальна політика. – К., 1998. – С.381-576.

ЛЕКЦІЯ 14 Гендерні аспекти сучасної української літератури. Два fins de siecle. Теоретична рефлексія гендерної проблематики в 90-ті роки. Маскулінізація жінки в соцреалізмі. Жінка-читачка й жінка-авторка в постсоцреалістичній літературі. Проза Оксани Забужко.

Література

Агеєва В. Жінка-читач і жінка-автор у постсоцреалістичній літературі. – В кн.:

Агеєва В. Жіночий простір. – К., 2003. – С.277-284.

Агеєва В. Хто боїться привида матріархату. – В кн.: Агеєва В. Апологія модерну: обрис XX віку. – К., Грані-Т. – 2011. – С. 180-193.

Семінар 7 Жінка-авторка в сучасній літературі

1. "Польові дослідження з українського сексу" Оксани Забужко: проблема мови.

2. "Зелена Маргарита" Світлани Пиркало: жіноче письмо.

3. Мала проза Оксани Луцишиної: образ оповідачки.

4. Лірична героїня поезії Оксани Забужко.

3. Література до семінарів

Семінар 1

Де Бовуар С. Друга стать. – К., 1994. Т.1 – С.144-390.

Хорни К.. Женская психология. – В кн.: Психоанализ и культура. – М., 1995.

Вулф В. Власний простір. – К., 1999. – 110с.

Жижек С. Метастази насолоди. – К., Альтернативи. – 2000. – С.50-79.

Семінар 2

Крістева Ю. Stabat Mater. – В кн.: Слово. Знак. Дискурс. Антологія світової літературно-критичної думки XX ст. – Львів. 1996. – С.495-510.

Крістева Ю. Читая Библию. – В кн.: Интенциональность и текстуальность. Агеєва В. Поетеса Зламу століть. Творчість Лесі Українки в постмодерній інтерпретації. – К., 1999. – С.217-250.

Семінар 3

Павличко С. Марко Вовчок. – В кн.: Павличко С. Фемінізм. – С. 79-90.

Агеєва В. Чоловічий псевдонім і жіноча незалежність. – В кн.: Агеєва В. Жіночий простір. Феміністичний дискурс українського модернізму. – К., 2003. – С.17-33.

Семінар 4

Гундорова Т. Дискурс і текстуальність (проза Володимира Винниченка). – В кн.:

Гундорова Т. Проявлення слова. Дискурсія раннього українського модернізму.

Постмодерна інтерпретація. – Львів, 1997. – С.160-206.

Зубрицька М. Етичний парадокс дискурсу любові у драматичних творах В.Винниченка. – Наукові записки Національного університету "Києво-Могилянська Академія". – К., 1998. – С. 67-73.
Дробот І. Володимир Винниченко: погляд "іншої". – В кн.: Гендер і культура. – К., 2001. – С.53-68.

Семінар 5

Гундорова Т. *Femina Melancholica*. Стаття і культура в гендерній утопії Ольги Кобилянської. – К., 2002. – 270с.
Павлишин М. Автобіографічна персона та дарвіністська "Людина" Ольги Кобилянської. – Сучасність, 2001, №4. – С.117-126.

Семінар 6

Гундорова Т. Проявлення слова. Дискурсія раннього українського модернізму. – К., Критика. – 2009. – С.377 – 427.
Зеров М. Леся Українка. – В кн.: Зеров М. Твори в двох томах. – Т.2. – К., Дніпро, 1990. – С.359 – 400.
Агеева В. Поетеса зламу століть – К., Либідь. – 2001. – С.217 – 250.
Забужко О. *Notre Dame d'Ukraine*: Українка в конфлікті міфологій. - К., Факт. – 2007. – С.84-95.

Семінар 7

Агеева В. Жінка в поштовтневій прозі: парад стереотипів. – Слово і час, 1991, №6. – С.23-30.
Скуратівський В. Нельотна погода. – В кн.: Забужко О. Сестро, сестро. – К, 2003. – С.5-19.

ХУДОЖНІ ТЕКСТИ

Марко Вовчок	Три долі Три сестри Жива душа В глушині Тюлева баба
Вірджинія Вулф	На маяк
Олена Пчілка	Товаришки
Уляна Кравченко	Хризантеми
Наталя Кобринська	Душа Ядзя і Катруся Дух часу
Леся Українка	Жіночий портрет Забута тінь Блакитна троянда Одержима Бояриня Камінний господар Кассандра Руфін і Прісцилла

	Йоганна, жінка Хусова Осіння казка Лісова пісня Ізольда Білорука Розмова Жаль Приязнь
Ольга Кобилянська	Меланхолійний вальс Некультурна Через кладку Людина Царівна Земля
Володимир Винниченко	Чесність з собою Записки Кирпатого Мефістофеля Чорна Пантера і Білий Медвідь Брехня Гріх Базар Закон
Олена Теліга	Полум'яні вежі
Ірина Вільде	Сестри Річинські Повнолітні діти Крадіж
Ліна Костенко	Неповторність Над берегами вічної ріки Сад нетанучих скульптур Маруся Чурай
Ірина Жиленко	Автопортрет у червоному Дім під каштаном
Оксана Забужко	Інопланетянка Польові дослідження з українського сексу Дівчатка Казка про калинову сопілку Музей покинутих секретів

4. Організація самостійної роботи студента

4.1 Матеріал, що виноситься на самостійне опрацювання (для семінарських занять та іспиту):

- Гендерні підходи до інтерпретації Біблії
- Критика фалоцентризму у теоретичних концепціях Кейт Мілет
- Проза Наталі Кобринської
-

4.2 Теми рефератів

- 1 Жіночі письменницькі автобіографії у дискурсі раннього модернізму
- 2 Жіноча психологія в прозі Лесі Українки
- 3 "Блакитна троянда" Лесі Українки: вікторіанська мораль і жіноче божевілля
- 4 Гендерні аспекти концепції "чесності з собою" у творчості В. Винниченка
- 5 Гендерна проблематика "Щоденника" В. Винниченка
- 6 Ніцшеанські мотиви у творчості Ольги Кобилянської
- 7 "Новий чоловік" очима героїні Ольги Кобилянської
- 8 Зречення патріархальних цінностей у повісті Ольги Кобилянської "Земля"
- 9 Сильна жінка у патріархальному світі: "Некультурна" Ольги Кобилянської
- 10 Інтерпретація світових сюжетів у творчості Лесі Українки
- 11 Жінка і влада: "Камінний господар" Лесі Українки.
- 12 "Камінний господар" Лесі Українки у контексті класичних версій сюжету про дон Жуана
- 13 Чому Кассандра не вбиває Сінона, або "не жінці врятувати Іліон"
- 14 Пародіювання патріархальних цінностей у "Лісовій пісні" Лесі Українки
- 15 Образ пророка і проблема доступності трансцендентного
- 16 Мова і правда у концепції драми "Кассандра"
- 17 Жінка і проблема ієрархії у ранньому християнстві в творчості Лесі Українки
- 18 Між буквою і духом християнства: жіночі "єресі" в драмах Лесі Українки
- 19 Жіночий нарцисизм у "Щоденнику" Марії Башкирцевої
- 20 "Тюлева баба" Марка Вовчка: пародіювання патріархальних стереотипів
- 21 Марко Вовчок і Жорж Санд: схожість біографічних моделей
- 22 Марко Вовчок як українська Жорж Санд в інтерпретації В. Домонтовича
- 23 Жінка і насильство: образ Нелі Річинської в романі Ірини Вільде
- 24 Проблема адаптації жінки в публічному просторі у ранньому модернізмі
- 25 Маскулінізація жінки в соцреалізмі
- 26 Маскуліний дискурс поезії Євгена Маланюка
- 27 Жінка і насильство: на матеріалі сучасної української прози
- 28 Жінка-авторка у стосунку до Музи: гендерний аспект
- 29 Деконструкція гендерних стереотипів у сучасній українській прозі
- 30 Гендерна інверсія міфологічних та фольклорних мотивів у прозі Оксани Забужко

5. Індивідуально-консультативна робота

Індивідуально-консультативна робота здійснюється за графіком у формі індивідуальних занять та консультацій для підготовки рефератів та підготовки до іспиту

6. Методики активізації процесу навчання

Методи активізації навчального процесу пропонує і викладач, і студенти. Зокрема, йдеться про:

- Підготовку наукових публікацій
- Обговорення новинок сучасної літератури
- Застосування різних методологій інтерпретації художнього тексту
- Презентації рефератів під час аудиторних та консультативних занять

7. Організація поточного і підсумкового контролю та оцінювання знань

7.1 Організація поточного контролю та принципи оцінювання на іспиті

Курс орієнтований на рейтингову систему оцінки. Студенти беруть участь у семінарах та готують письмовий реферат. Максимальна кількість балів – 100. (60-74 – задовільно, 75-90 – добре, 91 – 100 – відмінно). Іспит – 40 балів, написання реферату – 20, участь у семінарах – 40.

7.2 Перелік питань, що охоплюють зміст програми та виносяться на іспит

- 1 Гінокритика й феміністична критика в концепції Е.Шовалтер.
- 2 Жінка як Інша в концепції “другої статі” Сімони де Бовуар.
- 3 Жінка-письменниця у патріархальній культурі: інтерпретація Вірджинії Вулф.
- 4 Аналіз міфологічних сюжетів у “Другій статі” Сімони де Бовуар.
- 5 Критика фаллоцентризму в “Сексуальній політиці” Кейт Мілет: літературний аспект.
- 6 Гендерна та психоаналітична критика: взаємовпливи й конфлікти.
- 7 Гендерні та постколоніальні студії: збіжність концепцій.
- 8 Проблема тілесності у літературі модернізму.
- 9 “Нова жінка” у прозі Марка Вовчка.
- 10 Проблема жіночої самореалізації у прозі Марка Вовчка.
- 11 Десакралізація патріархальної жіночності у творчості Марка Вовчка (повість "Три сестри", роман "Жива душа").
- 12 Руйнування патріархальних цінностей у літературі раннього українського модернізму.
- 13 Реінтерпретація “світових сюжетів” у драмах Лесі Українки: гендерний аспект.
- 14 “Блакитна троянда” Лесі Українки: проблема спадкового божевілля в гендерній інтерпретації
- 15 Між буквою й духом християнства (“Йоганна, жінка Хусова” Лесі Українки).
- 16 Жінка і християнство (на матеріалі драми Лесі Українки “Руфін і Прісцилла”).
- 17 Екзистенційний бунт Міріам в “Одержимій” Лесі Українки.
- 18 Проблема “жінка і влада” в “Камінному господарі” Лесі Українки.
- 19 Анна і Долорес у “Камінному господарі” Лесі Українки: два шляхи жіночого самоствердження.
- 20 “Бояриня” Лесі Українки: жінки в українській та російській соціокультурній традиції.
- 21 “Ізоolda Білорука” Лесі Українки: жіноча інтерпретація світового сюжету.
- 22 “Людина слова” і “людина діла” в драмі Лесі Українки “Кассандра”.
- 23 Жіночий голос у патріархальній громаді: “Кассандра” Лесі Українки.
- 24 Трансперсональний та візіонерський досвід у творчості Лесі Українки.
- 25 Образи пророчиць у драмах Лесі Українки.
- 26 Листування Лесі Українки й Ольги Кобилянської: нова мова для жіночої одвертості.
- 27 Гендерна проблематика прози Лесі Українки.
- 28 Рецепція творчості Лесі Українки в українській культурі.
- 29 Жіночий щоденник і розширення меж жіночої сповідальності: “Царівна” Ольги Кобилянської.
- 30 “Новий чоловік” очима героїні Ольги Кобилянської.
- 31 Деконструкція патріархальних цінностей у повісті Ольги Кобилянської “Земля”.
- 32 Опозиція сильна жінка / слабкий чоловік у прозі Ольги Кобилянської.
- 33 Жінка-митець у творчості Ольги Кобилянської.
- 34 Сильна жінка в патріархальному світі: “Некультурна” Ольги Кобилянської.
- 35 Ніцшеанські мотиви у творчості Ольги Кобилянської.
- 36 Проза Наталі Кобринської.
- 37 Десакралізація образу матері в ранньому українському модернізмі.

- 38 Мотив “морального експерименту” у творчості Володимира Винниченка.
- 39 Гендерні аспекти “нової моралі” у творчості Володимира Винниченка.
- 40 Гендерні аспекти концепції “чесності з собою” у творчості Володимира Винниченка.
- 41 Бунт проти патріархальних цінностей у драмі Володимира Винниченка “Базар”.
- 42 Мотив небажаного батьківства й індивідуалістського бунту у творчості Володимира Винниченка.
- 43 Жінка у приватному й публічному просторі в літературі модернізму.
- 44 Жінка в публічному просторі у прозі раннього українського модернізму.
- 45 Репрезентація тілесності у прозі Ірини Вільде.
- 46 Оповідна структура роману Ірини Вільде “Сестри Річинські”.
- 47 Десакралізація патріархального Батька у романі “Сестри Річинські”.
- 48 Символіка дому в романі Ірини Вільде “Сестри Річинські”.
- 49 Жінка і насильство (на матеріалі прози Ірини Вільде).
- 50 Оповідна структура роману Ірини Вільде “Повнолітні діти”.
- 51 Жіночий голос у ліриці Олени Теліги: складність гендерної ідентифікації.
- 52 Пізній соцреалізм як повернення до патріархальних цінностей (проза Олеся Гончара, Михайла Стельмаха тощо).
- 53 Маргіналізація приватних цінностей у літературі соцреалізму: гендерний аспект.
- 54 Маскулінізація жінки у літературі соцреалізму.
- 55 Лірична героїня поезії Ліни Костенко.
- 56 Жіночий досвід у поезії Ліни Костенко.
- 57 Втеча в традиційність: Ірина Жиленко в контексті поезії 70-х-80-х років.
- 58 Деконструкція гендерних стереотипів у сучасній українській літературі.
- 59 Конфлікт між статями в сучасній українській прозі.
- 60 Жінки-авторки в сучасній українській прозі: особливості характеротворення.
- 61 “Чоловік очима жінки” як особливість психологічного аналізу в сучасній українській прозі.
- 62 Засоби психологічного аналізу в прозі Оксани Забужко.
- 63 “Польові дослідження з українського сексу” Оксани Забужко: проблема рецепції.
- 64 Образ оповідачки в “Польових дослідженнях з українського сексу” Оксани Забужко.
- 65 Інверсія гендерних ролей у прозі Оксани Забужко.
- 66 Інверсія міфу про Каїна та Авеля у “Казці про калинову сопілку” Оксани Забужко.

7.3 Зразок екзаменаційного білета

Білет № 2

1. Жінка як Інша в концепції “другої статі” Сімони де Бовуар.
2. Десакралізація патріархальної жіночності у творчості Марка Вовчка (повість "Три сестри", роман "Жива душа").
3. Гендерні аспекти концепції “чесності з собою” у творчості Володимира Винниченка.